
SPR 476 Kritická sociální práce a sociální změna

Magda Frišaufová, Ph.D.

Podzimní semestr 2017

Východiska kritické sociální práce I.

Postmodernismus, moc, zplnomocnění

2.10.2017

Magda Frišaufová, Ph.D.

Postmoderna

chronologické označení

- Moderní společnost (1750-1950)
- Postmoderní společnost / post-industriální (1950 – nyní)

Postmodernismus

myšlenkový směr

Pulp Fiction jako obraz postmodernity?

- děj filmu vyprávěn skrze jednotlivé příběhy
 - subjektivní vyprávění různých aktérů, která se různě prolínají, ne vždy na sebe logicky navazují
 - stejné události interpretovány různě
 - rozbití lineární chronologie vyprávění
 - mísení prvku tzv. „nizkého a vysokého“ filmového žánru
 - intertextualita, porozumění na základě spojování souvislostí s různými významy a symboly, které jsou v něm využity
-

Postmodernismus

- Kritika „velkých příběhů“, osvícenství
 - Skepse vůči pokroku, racionalitě, objektivitě, jediné správné „pravdě“
 - Co je „vědecké“, „profesionální“, „pravdivé“, „účinné“, apod.?
-

Postmodernismus – klíčové koncepty

- Dekonstrukce
 - Pluralita, heterogenita, diskontinuita
 - Diskurz
 - Jazyk
 - Moc
-

-
- **Jak můžeme definovat moc?**

Postmodernismus – klíčové koncepty

Moc:

- všudypřítomná = nelze jednoduše dělit na „mocné“ a „bezmocné“
- „vykonávána“ spíše než „držena“
- produktivní, ne (pouze) represivní
- moc jako „power“ / „strength“ / „force“

Postmodernismus

- Postmodernismus jako teorie o zdrojích vědění spíše než teorie o tom v jaké společnosti bychom „měli“ žít.
 - Kritika postmodernismu za přílišné relativizování a zpochybňování „základních hodnot“
-

Postmodernismus a sociální práce

- **Krize vědění a krize identity sociální práce (Rossiter 2000)**

Krise vědění sociální práce (Rossiter 2000)

Kritická reflexe zdrojů vědění

- Jak víme to co víme?
 - Kdo určuje co je zdrojem vědění pro „profesionální“ sociální práci?
 - Jaké jsou limity tohoto vědění?
-

IS SOMEONE YOU CARE ABOUT GETTING INVOLVED WITH POST-STRUCTURALISM?

"My son has recently been using the term 'knowledge' in the plural. Should I be worried?"

"Unfortunately this might be a symptom of reading Foucault. Refer to 'human nature' in a conversation and observe your son's reaction"

CALL OUR SUPPORT HOTLINE

Krise identity sociální práce (Rossiter 2000)

Pomáhání není „nevinnou“ altruistickou aktivitou

- Jak uplatňujeme moc v pomáhajících profesích?
 - Co tedy znamená být „profesionální“ sociální pracovník?
-

-
- **Je možné pomáhat bez uplatnění moci?**
 - Jak mohou sami sociální pracovníci přispívat k reprodukci oprese?
-

Zplnomocnění / Empowerment (Pollack 2000)

■ Zplnomocnění jako psychologická kvalita

(pocit že mohu ovlivňovat svůj život /podpora sebedůvěry a přebírání zodpovědnosti)

■ Zplnomocnění jako sociální změna

(sdílení zkušeností, uvědomění si strukturálního kontextu individ. problému /svépomocné skupiny, aktivismus)

■ Zplnomocnění jako metoda sociální práce

**I CHOSE THE JOB
THAT SUITS
MY NEEDS**

**I'VE GOT TO DROP MY SON AT FOOTBALL PRACTICE
PICK MY DAUGHTER UP FROM IRISH DANCING
PAY MY MORTGAGE AND BILLS
AND I'M A SEX WORKER**

**SEX WORKERS ARE HUMAN BEINGS
NOT SO DIFFERENT TO YOU
TO FIND OUT MORE VISIT
WWW.TURNOFFTHEBLUELIGHT.IE**

Turn Off The Blue Light
SEX WORKERS NEED HUMAN RIGHTS, NOT LEGAL WRONGS

**I CHOSE THE JOB
THAT SUITS
MY NEEDS**

**I'M SUPPORTING MYSELF WHILST STUDYING
I'M PROUD OF MY ACHIEVEMENTS IN LIFE
I HAVE HOPES AND DREAMS FOR MY FUTURE
AND I'M A SEX WORKER**

**SEX WORKERS ARE HUMAN BEINGS
NOT SO DIFFERENT TO YOU
TO FIND OUT MORE VISIT
WWW.TURNOFFTHEBLUELIGHT.IE**

Turn Off The Blue Light
SEX WORKERS NEED HUMAN RIGHTS, NOT LEGAL WRONGS

I CHOSE THE JOB THAT SUITS MY NEEDS

I'M WORKING FOR MYSELF ON MY OWN TERMS
I'M A STRONG INDEPENDENT PERSON
I WANT TO BE ACCEPTED BY MY PEERS
AND I'M A SEX WORKER

SEX WORKERS ARE HUMAN BEINGS
NOT SO DIFFERENT TO YOU
FOR MORE INFORMATION VISIT
www.turnofftheblue.com

Turn Off the Blue Light

“No one asks, ‘you’re so smart,
why did you become a plumber?’”

Sex work is real work.

 St. James
Infirmary

A free, peer-based clinic for sex workers, their partners, and their adolescent children.
www.stjamesinfirmary.org

**I'M PROUD
OF MY TRAMP,
RAISING TWO KIDS
ON HER OWN.**

SEX WORKERS ARE DAUGHTERS TOO.
steppingstones.ca

**AT MY WEDDING,
MY YOUNGER
HOOKER GAVE
THE FUNNIEST
SPEECH.**

SEX WORKERS ARE BROTHERS TOO.
steppingstones.ca

**I'M GLAD MY
PROSTITUTE MADE
ME FINISH SCHOOL.**

SEX WORKERS ARE MOTHERS TOO.
steppingstones.ca

-
- **Girls going wild in the Red Light district**

<https://www.youtube.com/watch?v=y-a8dAHDQoo>

Práce v sexbyznyse jako zdroj oprese nebo zplnomocnění?

- Jak je možné hledat odpovědi?
-

Práce v sexbyznyse jako zdroj oprese nebo zplnomocnění?

1. Je práce v sexbyznysu „dobrovolná“? Jedná se vlastní „svobodnou volbu“?

2. Strukturální kontext „dobrovolnosti“ a „svobodné volby“.

(jiné možnosti výdělků, znevýhodnění, diskriminace)

3. Jak strukturální podmínky ne/podporují zplnomocnění?

(kriminalizace, legalizace, dostupnost služeb)

Zplnomocnění

- Individuální - co je zplnomocňující pro jednoho, může být opresivní pro jiného.
 - Souhra individuálních a strukturálních faktorů.
 - Důležité je kdo má jakou moc v definování co je zplnomocňující a opresivní.
-

Literatura

Pollack, Shoshana 2000. Reconceptualizing Women's Agency and Empowerment: Challenges to Self-Esteem Discourse and Women's Lawbreaking. *Women and Criminal Justice*. Vol. 12, No. 1, pp. 75-89

Ransome, Paul 2010. *Social Theory for Beginners*. Bristol: The Policy Press.

Rossiter, Amy 2000. The postmodern feminist condition. New conditions for social work. In: Fawcett, Barbara (eds.). *Practice and Research in Social Work. Postmodern Feminist Perspectives*. London: Routledge.
